

SEM podcast-sarja

Tapahumia ja talkoita

Jakso 5: Arvot

Vieraana: Katja Nuuhkarinen, Pielisensuun seurakunta

Toimittaja ja käsikirjoittaja: Roosa Pirinen

Äänityöt: Roosa Pirinen

Musiikki: Time Flow. <https://www.fiftysounds.com>

Tekninen toteutus © & © Karelia ammattikorkeakoulu, Media-ala 2022

Vastaava tuottaja: pilvi.dufva@karelia.fi

Toteutettu osana Smart Event Managers -hanketta.

Musiikkia

00:00:15 Roosa Pirinen: Tervetuloa tapahtumia ja talkoita -podcastin pariin. Sarjassa käsittelemme vapaaehtoisuutta osana tapahtuman järjestämistä monista eri näkökulmista. Tapahtumia ja talkoita -podcast on tuotettu osana Karelia ammattikorkeakouluun Smart Event Managers -hanketta - hanke sinuun ja tapahtumasi kehittämiseksi. Toiminnan mahdollistaa Euroopan sosiaalirahastolta, Etelä-Savon ELY-keskukselta ja Karelia ammattikorkeakoululta saatu rahoitus. Tässä jaksossa käsittelemme tarkemmin arvoja. Miten arvot ja intohimo näkyvät vapaaehtois- ja tapahtumatoiminnassa sekä mikä on tapahtuman arvo vapaaehtoiselle. Minä olen Roosa Pirinen ja tänään meillä on vieraana diakoni Katja Nuuhkarinen. Katja on tehnyt diakoniatyötä jo 24 vuoden ajan ja toiminut Pielisensuun seurakunnalla 3 vuotta. Yleiseen diakoniatyön ja seurakuntatyön lisäksi Katja vastaa parisuhde- ja perhe- sekä mielenterveys- ja päihdetyöstä. Tervetuloa Katja.

00:01:17 Katja Nuuhkarinen: Kiitos paljon, kun sain tulla.

Roosa Pirinen: Kerrotko tähän alkuun vähän seurakunnan vapaaehtoistoiminnasta. Minkälaista se on?

Katja Nuuhkarinen: Seurakunnan vapaaehtoistoiminta on sellaista toimintaa, missä tarjotaan mahdollisuus ihmisille tulla toteuttamaan omaa seurakuntalaisuutta esimerkiksi. Ja tuodaan yhteen niitä ihmisiä, jotka haluavat tehdä vapaaehtoistyötä, mutta sitten nämä ihmiset kohtaa heitä, jotka ovat ehkä apua vailla. Eli laitetaan ihmiset kohtaamaan toisiaan ja näin auttajia löytää muun muassa sen, joka apua tarvitsee.

Elikkä seurakunnat järjestää yhteisöllistä toimintaa ja näiden tapahtumien tarkoitus on tuoda ihmisiä yhteen ja tapahtumien ajatus on se, että sinne saa tulla kokemaan yhteisöllisyyttä ja toteuttamaan seurakuntalaisuutta. Eli paljon aina seurakunnassa

mietitään, että kuka on seurakuntalainen. Millainen on seurakuntalainen. Kaikki on seurakuntalaisia, ketkä kuuluu johonkin seurakuntaan, mutta sitten ihmisillä saattaa olla sellainen kokemus, että kuulun seurakuntaan, mutta olenko seurakuntalainen?

Niin ehkä tää tämmöinen aktiivi muoto siitä seurakunta alaisuudesta on. Se, että jollain lailla ottaa osaa seurakunnan toimintaan. Ja monesti kun tapahtumia järjestetään, niin tarvitaan sitten myös vapaaehtoisia tapahtumien järjestämiseen ja siihen liittyen meillä on sitten omat kanavat, mitä kautta koetetaan löytää ihmisiä, jotka haluaisi tulla toteuttamaan näitä tapahtumia. Mutta vapaaehtoistyö on toki paljon muutakin kuin tapahtumien järjestämistä. Meillä on erilaisia tehtäväkenttiä mihin haetaan sitten erikseen ihan yksittäisiä vapaaehtoisia. Eliikkä niitä ei tehdä silloin joukolla eikä talkoilla, kun ne on semmoisia enemmän yhden ihmisen kohtaamisia ja yhden ihmisen auttamisen tilanteita. Ja siihen meillä on sitten omat toimintamallit olemassa ja talkoolaisten ehtimiseen sitten vähän taas toisenlaiset.

00:03:19 Roosa Pirinen: Olisiko sulla jotain esimerkkejä, että minkälaisia tapahtumia seurakunta sitten järjestää?

00:03:26 Katja Nuuhkarinen: Pielisensuun seurakunnassa viimeisimpänä tapahtumana, missä itse on ollut mukana, oli muun muassa Iloaassa järjestettävät venetsialaiset.

Ja se oli nyt toista kertaa ja osoittautui todella kivaksi tapahtumaksi. Iloaari ei edellisessä vuonna ollut tapahtumapaikka, mutta tänä vuonna Iloaari saatiin siihen tapahtumapaikaksi ja saatiin kesän viimeinen kaunis ilta vielä. Ja siihen kutsuttiin vapaaehtoisia järjestämään tapahtumaa muun muassa makkaranpaistoon ja musiikin esittämiseen ja teltojen kasaamiseen. Siellä oli muun muassa nuoria semmoisella herkkukioskilla mukana. He ovat tekemässä tesse-matkan Ranskaan ja keräsivät sitten omalla kioskilla tuottoa sen matkan toteutumiseksi. Seuraava tapahtuma, missä itse tulen olemaan mukana on asunnottomien yö. Meillä on Pakkahuoneella tämmöinen kokemusasiantuntijaluento. Sinne osallistuu Mika Törrö kertomaan asunnottomuudesta ja kutsutaan erilaisia asiantuntijoita paikalle. Enemmänkin kokemusasiantuntijoita kertomaan siitä asunnottomuudesta, että minkälainen kokemus Joensuussa on asunnottomuudesta tällä hetkellä. Ja aika paljon meillä on myyjäisiä ja silloin se menee aina eri asioiden hyväksi, kuten yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Välillä menee myyjäisten tuotto ja lähetystyölle on omia myyjäisiä. Mutta seurakunta on aika laaja tapahtumien tuottaja. Meidän toiminta on aika paljon sitä tapahtumien toteuttamista ja sen ympärille aina kootaan niitä ihmisiä, joiden oletetaan, että joku voisi olla kiinnostunut tulla juuri tuohon ja tuohon tapahtumaan. Kuten vaikka Karhumäellä on "Karhumäki tömisee". Sinne se on niin kun perheitä kokoava tapahtuma. Ja sitten seurakunnille on hyvin monenlaista muuta missä ei aina diakoniatyö ole välttämättä mukana, kuten vaikka Saappaan toiminta. Saapas partio kadulla. Että kenenkin tämmöisenä tapahtuma viikonloppuina siellä on oma työntekijänsä, joka kokoaa taas sitten nämä vapaaehtoiset kulkemaan kadulle ja auttamaan nuoria sieltä kadulta käsin.

00:05:34 Roosa Pirinen: Joo kyllä elikkä tosi paljon on erilaista ja monipuolista toimintaa. Sä oot tosi pitkään toiminut diakoniatyön tekijänä niin, mikä sai sut sitten lähtemään mukaan tähän diakoniat toimintaan tai seurakunnan toimintaan?

00:05:49 Katja Nuuhkarinen: Mä oon Pohjois-Karjalasta kotoisin ja jossain vaiheessa ajattelin, että haluaisin toimia ihmisten hyväksi ja lähteä auttamaan. Vähän oli erilainen se lähtökulma mitä ensin tavoittelin, mutta sitten keksin, että seurakunnassa on diakoniatyö työmuoto ihan olemassa ja hain Pieksämäelle opiskelemaan, ja sinne pääsin ja sieltä ajauin sitten Keski-Suomeen jossa työskentelin yli 20 vuotta diakonia työssä. Ja tuota siinä lähtökohtana oli se, että tykkään toimia ihmisten kanssa ja koska seurakunnan toiminnassa on kristilliset arvot, joita itsekkin edustan, niin halusin sitten lähteä tekemään sitä kirkon parissa. Sitä auttamistyötä ja nuorelle ihmiselle. Se oli jotenkin sellainen turvallinen ratkaisu, että mä koin, että kirkon edustamat arvot ovat omia, niin siellä on myös turvallista olla töissä.

Roosa Pirinen: Tän jakson teemana onkin sitten nää arvot tarkemmin. Niin voitaisiin tähän alkuun käydä lyhyesti läpi, että mitä arvottaminen tarkoittaa. Opiskelijoiden mielenterveyttä ja opiskelukykyä edistävän järjestön Nyyti Ry:n sivuilla selitetään hyvin mitä arvot tarkoittaa. Ja tän tekstin mukaan arvot kuvastuvat niitä asioita, joita pitää oikeina ja joiden mukaan omasta mielestä kannattaa elää. Arvot vaikuttavat valintoihin esimerkiksi päätöksiä ja tavoitteita on helpompi tehdä ja asettaa, kun omat arvot on tiedossa arvojen mukaisessa elämässä arki tuntuu mielekkäämmältä. Arvoja voi olla esimerkiksi arvokkaat inhimilliset kokemukset, kuten musiikki, luonto, ystävyys, rakkaus, arvostukset, esimerkiksi tavaroiden taitojen tai aseman arvostus ihanteet, esimerkiksi rehellisyys, tasa-arvoisuus, elämän kunnioittaminen. Tai klassiset arvot kuten totuus, hyvyys ja oikeudenmukaisuus. Arvoissa tärkeintä on, että ne on merkityksellistä sinulle arvosta. Toiset voivat olla vahvempia kuin toiset ja joskus ne voivat olla ristiriidassa omia arvoja. Ei kannata myöskään verrata toisten arvoihin, sillä toinen arvo ei ole toista oikeampi tai arvokkaampi. Ja monessa vapaaehtoistoimintaa harjoittavassa järjestössä ja tapahtumassa on ytimessä samankaltaisia arvoja. Niin mitkä on sitten suurimmat arvot esimerkiksi seurakunnan toiminnassa, että mihin arvoihin tää toiminta perustuu?

00:08:23 Katja Nuuhkarinen: No kirkko on luonnollisestikin kristillinen toimija ja itse nimeäisin suurimmaksi arvoksi kristillisen lähimmäisyyden. Että ihmiset huomaisivat toisen hädän ja jokainen olisi omalta osaltaan jonkun hätää lieventämässä ajatuksella, teet toiselle se, mitä toivot itsellesi tehtävän. Ja tästä arvosta lähtien ajattelen, että seurakunnan toiminta on turvallista toimintaa.

00:08:55 Roosa Pirinen: Toi, että halutaan hyvää muille, se on oikeastaan vähän jokaisessa eri taholla, ketkä harjoittaa vapaaehtoistoimintaa, tärkeä arvo. Huomaatko jotain muita yhdistäviä arvoja muiden tahojen seurakunnan välillä?

Katja Nuuhkarinen: No yhteisöllisyys esimerkiksi. Eli semmoinen yhteinen hyvinvointi ja kaikkien ihmisten ja koko luomakunnan huomioon ottaminen on seurakunnan tai kirkon

sellainen yleinen arvo. Ja se, että me ei olla riistämässä tätä maapalloa, vaan koitetaan tukea kaikkea elämää säilymään tällä maapallolla.

00:09:36 Roosa Pirinen: Kyllä. Miten tärkeä sun mielestä on, että vapaaehtoistoiminta on arvopohjaista toimintaa?

00:09:43 Katja Nuuhkarinen: No nyt on muutama otteeseen maininnut tuon turvallisuuden ja mä ajattelinkin itse että arvot luo luottamusta ja turvallisuutta. Ja silloin kun ihminen lähtee etsimään itsellensä mielekästä tekemistä, niin siihen voi tietenkin olla hyvin monia syitä miksi tarvitsen tekemistä ja haluan liittyä jonkun järjestämään toimintaan. Ei siis sitä varmaan mieltii, että mulla on paljon aikaa käytettävissä. Mä voisin antaa sitä jollekin ja jonkun hyödyksi. Sitten yksi syynä voi olla se tarve kokea olevansa tarpeellinen. Ja sitten, jos lähdetään näihin auttamistehtäviin mukaan, niin saatetaan ajatella, että minä olen joskus saanut apua, minä voin antaa sitä nyt toiselle diakoniatyössä. Tämä usein on havaittavissa oleva ilmiö, että kun on saanut apua, niin ihmiset sanoo meille aina diakoniatyöntekijöille, sitten kun minun on mahdollista auttaa, niin ottakaa yhteyttä autta kyllä. Jollakin ihmisellä voi olla tarve tutustua uutena paikkakuntalaisena ihmisiin ja sitten alkaa miettimään, että missä minä alkaisin toimimaan, että tutustuisin uusiin ihmisiin ja mikä toiminta alkaisi tuntumaan omimmalta. Ja sitten sitä lähdetään haarukoimaan, että mikä järjestö tai taho edustaa näitä arvoja, joita itse edustaisin eli veikkaan, että arvot on siellä. Jos vaikka ihminen ei sitä heti tunnista, niin se on silti siellä vahvana taustalla, koska en tiedä--- ainakaan voisi kuvitella, että menisin semmoiseen toimintaan, missä joutuisin koko ajan miettimään, että tämä valtaväestö täällä ajattelee eri tavalla kuin itse. Mutta tutustumaan toki voi mennä silleen avoimin mielin mihin tahansa. Eli seurakunnan toiminnassa me ei edellytetä, että kaikki edustaa kristillisiä arvoja, mutta on joitakin toki vapaaehtoista tehtäviä missä vähintäänkin oletetaan, että vapaaehtoisella on sellainen valmius joko keskustella tai ainakin ohjata kysymyksien esittäjä sellaisen ihmisen luokse, joka osaa vastata vaikka sitten siihen liittyvistä kysymyksistä. Jos ei itse välttämättä pysty keskustelemaan, mutta tää on ainakin se valmius tiedostaa, että jos edustaa seurakuntaa, niin siellä voi tulla sen tyyppisiä kysymyksiä sitten vastaan.

00:11:58 Roosa Pirinen: Kyllä ja ehkä jos mieltii just sitä identiteettiä, että mistä puhuttiin tuossa aiemmin. Niin tavallaan vapaaehtoisuus ja ne arvot liittyy hyvin yhteen ja, että se vahvistaa ihmisen identiteettiä, kun saa tehdä arvojensa mukaista toimintaa, että sen takiahan vapaaehtoistoiminnassa kannattaa lähteä juuri sille taholle, mihin sun omat arvot eniten vie sua. Että sä saat siitä eniten itselle sitten, tai saat eniten irti siitä toiminnasta. Ja just se, että sehän on, ehkä iso motivaattori tai isoin motivaattori jopa vapaaehtoistoiminnassa, koska vapaaehtoistoiminta on palkatonta, että siitä ei saa mitään semmoista konkreettista hyötyä välttämättä rahaa tai tavaroita. Niin sitten siitä pitää saada jotain muuta merkitystä siitä työstä. Niin sen takia itsekkin koen, että arvot on kyllä todella tärkeä osa vapaaehtoistoimintaa. Entä ootko huomannut semmoista vaikka, että miten vapaaehtoistoiminnassa näkyisi arvojen puute? Jos ei vaikka sitten allekirjoitakaan just näitä samoja arvoja. Tai onko semmoista tullut sitten esille?

00:13:10 Katja Nuuhkarinen: No on siinä mielessä, että sitten vapaaehtoistoimija luopuu yleensä tehtävästä. Elikkä se ei silloin täytä sitä tarkoitusta mitä henkilö on lähtenyt hakemaan. Tai sitten henkilö on saattanut tulla toimintaan mukaan tutustuakseen, että voisiko nää olla arvojani ja ei pysty allekirjoittamaan niitä, niin yleensä siitä voi se ei tuota hyvinvointia, vaan ennemminkin sitten sitä huonosti vointia. Tai ainakin sitä, että silloin henkilön on viisaampi etsiä se oma tehtävä jostain toisesta järjestöstä vaikka tai eri toimijan parista. Kannattaa kuitenkin käydä kokeilemassa vähän joka puolelta, että mikä tuntuu omalta jutulta. Jos ei tunnu, niin sitten kannattaa ehkä sitten siirtyä toiseen paikkaan ja kokeilla sieltä.

00:13:59 Roosa Pirinen: Kyllä. Ja sitten jos mietitään ihan arvoja tapahtumassa, niin tapahtumien osallistajat tuntuvat vaativan nykyään tapahtumalta muutakin kuin pelkkiä arvokkaita kokemuksia, kuten vaikka musiikkia tai hyvää fiilistä. Ja Yle on tehnyt tästä aiheesta artikkelin vuonna 2013 ja siinä käsitellään filosofian ja yhteiskuntatieteiden maisteri Maarit Kinnusen väitöskirjatutkimusta ja tän artikkelin mukaan esimerkiksi ekologisuus, eettisyys ja vastuullisuus ja myös paikallisuus on pinnalla olevia arvoja. Ja yhtenä tekijänä tutkimuksessa nousi esiin ne erilaisten eettisten ja ekologisten arvojen tärkeys festivaali kävijöille riippumatta siitä, mihin kategoriaan tapahtuma kuuluu. Elikkä vaikka tää onkin vanha tutkimus, niin siltikin nää nää samat teemat on varmasti sille nykypäivänäkin, niin pitääkö sun mielestä tapahtuman järjestäjän miettiä arvoja kun järjestää tapahtumaa?

00:15:02 Katja Nuuhkarinen: No minun mielestä pitää, koska ihminen, joka osallistuu tapahtumaan, haluaa varmastikin tietää, että mikä siellä on taustalla, että ei tule vain, tai toki voi tulla sattumaltakin paikalle. Mutta se luo osallistujalle myös sitä turvallisuutta kun tietää, että kenen järjestämään tapahtumaan hän on tulemassa. Ja se, että miten niiden arvojen on sitten hyvä näkyä siinä tapahtumassa, niin toki ihan jo tapahtuma ilmoituksessa tulee lukea kuka on tapahtumajärjestäjä. Itse ajattelen, että se ei ihan aina pelkästään välttämättä riitä, koska meillä on paljon myös ei kotoperäisiä ihmisiä asumassa täällä Pohjois-Karjalan alueella ja se sellaiset nimikkeet ei vielä välttämättä kerro. Mutta, että tapahtumassa voisi olla hyvä olla henkilö, tyyliin infopisteessä tai jossakin, missä voidaan vielä kertoa se, että mihin tämä perustuu. Toki esimerkiksi seurakunnan toimintaan voi osallistua kyllä aivan kaikki, että ei se ole siitä järjestäjästä kiinni, kuka voi osallistua, vaan osallistajat valikoivat itse, että tuleeko paikalle.

Roosa Pirinen: Ja ihan myöskin me vapaaehtoiset ketkä haluaa tulla siihen tapahtumaan, niin myöskin sama tietenkin heille, että mun mielestä se olisi myös tärkeätä, että on mahdollisimman selkeästi arvot esillä, että myöskin työntekijät tietää, että just jo etukäteen, että onko tää heille. Vai onko joku muu heille. Tai että saadaan oikeat ihmiset oikeaan paikkaan sitten hommiin. Ja myöskin just asiakkaille eli tapahtuman kävijöille, niin sehän on tärkeää tietenkin, että tietää mihin on tulossa. Ja myöskin just halutaan ehkä vähän sitä syvällisempää merkitystä, että mihin tää perustuu eikä vaan että tää on varmaan ihan kivaa.

00:16:47 Katja Nuuhkarinen: Kyllä ja sitten osallistumalla ihminen tavallaan on myös sen kasvot, elikkä se on kuitenkin aika arka paikka, että lähteäkö edustamaan jotakin tiettyä tahoa. Niin siinä mielessä ajattelen, että se arvojen pohtiminen on tärkeitä sekä osallistujalle että vapaaehtoiselle. Haluanko olla kasvokuvana tälle taholle.

00:17:13 Roosa Pirinen: Paljonhan ihmiset nykypäivänä äänestää jaloillaan, että jos huomataan että jonkun tietyn tapahtuman tai tahon arvot ei kohtaa, niin sitten ehkä vähän jopa boikotoimaan tai ollaan siellä, että mä en ainakaan tunne osallistua, että se näkyy. Sitten jos arvot on ristiriidassa jotenkin, se mitä sanotaan ja mitä tehdään, niin että, jos ne on ristiriidassa, niin se näkyy ehkä myös siinä, että ihmiset ei välttämättä sitten halua enää tukea tällaisia tapahtumia. Senkin takia tietenkin kannattaa olla rehellinen ja selvillä niistä, että onhan toiminta sitten lupausten mukaista. Ja tää arvolupaus pitää miettiä ja toteuttaa sitten myös. Entäs miten tapahtumien arvot kannattaa tuoda esille?

00:18:04 Katja Nuuhkarinen: Joo elikkä tätä mä oon aina pohdit Katja Nuuhkarinen: aan seurakunnassakin kun järjestetään tapahtuma. Riittääkö se, että siellä näkyy pelkästään tapahtuman järjestäjän nimi, että onko se riittävä arvojen esille tuontia. Se voi olla sitä mutta toki monissa tapahtumissa, jos lähdetään avaamaan sitä ohjelman kuvausta, niin sieltä se tulee tietysti esille, että mikä se ohjelman sisältö on. Tietenkin, jos me ollaan ihan torilla myymässä makkaraa jonkun toiminnan hyväksi, niin se tulee aina sitten vaikka siinä, että tämä menee sen ja sen hyväksi. Vaikka diakoniatyön, päihdekuntoutujien tukemiseen tai jollain lailla. Se tuo on aina esille, mutta nuo ilman muuta se kannattaa näkyä aina tapahtuman järjestämisen yhteydessä, että mikä siellä on tavoitteena, kuka on järjestäjä. Siitä tulee jo jotain arvopohjaa esille ja mihin sillä tapahtumalla pyritään, kenen tukemiseksi se on järjestetty esimerkiksi.

00:19:07 Roosa Pirinen: Seurakunta on todella tunnettu ja se on vahvasti arvopohjainen ja ne arvot on jo tiedossa mitä seurakunta tekee, että ihmiset tietää sitten hakeutua sinne. Se on tosi selkeä ja brändätty tavallaan. Tai ihmiset tietää mitä seurakunta tekee mutta sitten taas, jos on vaikka kyse jostain uudesta tapahtumasta tai uudesta järjestöstä, josta ihmiset ei vielä tiedä. Niin näissähän se on sitten paljon tärkeämpiä jotenkin tuoda se selkeästi esille, että mikä on homman nimi ja mitä halutaan tavoitella. Tietenkin tämmöisissä isommissa ja tunnetuissa järjestöissä sehän on jo vähän tiedossa, ei välttämättä niin paljon tarvitse mainostaa erikseen, että mitkä on meidän arvot ja mitä me halutaan tukea, mutta sitten tämmöiset pienemmät ja uudemmat järjestöt ja ihan tapahtumat, niin näihin tietenkin kannattaa sitten panostaa. Just kun asiakkaat arvostaa näitä tietyille arvoille perustuvaa toimintaa, vaikka ekologisuus, vastuullisuus, on niitä hyviä tai siis suuria arvoja tällä hetkellä pinnalla, niin jos nää arvot ei selkeästi näy sitten toiminnassa, niin sehän saattaa vaikuttaa negatiivisesti kävijöiden kokemuksen tapahtumasta eli tavallaan siinäkin sanoisin, että kannattaa kyllä sitten tuoda ne jo hyvissä ajoin esille, että tämä tapahtuma on vastuullisesti tuotettu. Tai, jos halutaan, että ihmiset haluaa tulla sinne mukaan, ja tietenkin jos se ei näy siellä itse paikalla, niin se vaikuttaa kanssa sitten negatiivisesti. Että viedään loppuun, se mitä ollaan luvattu. Entäs sitten markkinoinnissa? Miten siinä kannattaisi tuoda esille näitä arvoja?

00:21:06 Katja Nuuhkarinen: No viittasit tuohon ekologisuuteen esimerkiksi elikkä silloin kun järjestetään vaikka tapahtuma niin seurakunnilla on mahdollisuus tavoitella esimerkiksi ympäristö diplomia. Ja aika monilla seurakunnilla se onkin. Ja veikkaan, että se on ehkä vähän liian vähän käytetty meidän viestinnässä. Se pointti, että voitaisiin tuoda sitä enemmänkin esille, että sitten kun järjestetään tapahtumaan, niin otetaan kaikki ekologisuus huomioon. Elikkä ei käytetä vaikka muovi kahvikuppeja tai jotakin sellaista. Käytetään semmoista mahdollisimman vihreästi tuotettua. Eli kyllä se kannattaisi sinne mainontaan laittaa näkyviin, että emme tuhlaa luontoa. Tai vaikka että ota ota oma kuppi mukaan.

Roosa Pirinen: Niin kyllä, että tuommoiset vielä lausahdukset, niin ne tuo --- että sen ei tarvitse olla myöskään välttämättä niin selkeää, että nämä on meidän arvot, vaan se voi olla just tommoisilla pienemmillä vähän kierrellyillä lauseella tuotu esille, vaikka mainonnassa, että mitä arvoja kannattaa tämän järjestö, ja mihin tää tapahtuma perustuu. Niin siitä tulee just varmasti asiakkaalle ja myöskin vapaaehtoiseksi hakevalle, hyvä ja turvallinen fiilis, että tähän mä haluan lähteä mukaan ja uskallan lähteä tähän mukaan.

00:22:28 Roosa Pirinen: Ja semmoinenkin ajatus tässä oli, että tavallaan se vapaaehtoinen tarvitsee sen syyn, että miksi minä lähtisin mukaan tähän tapahtumaan. Just puhuttiin vaikka siitä makkaran paistosta, että miksi mä lähtisin vaan paistamaan makkaraa. Mitä mä saan siitä? Mutta sitten taas, jos vaikka tietää, että sen makkaran paistoi tuo hyvää mieltä ihmisille tai me on tullut sinne osaksi mahtavaa yhteisöä tai mahtavaa elämystä. Tai mä tuen tällä mun toiminnallani juuri jotain apua tarvitsevia ihmisiä. Niin sehän on taas jo ihan erilainen motivaattori lähteä sitten vaikkapa paistamaan makkaraa, että toikin on tärkeä osa sitä markkinointia, että syy sille toiminnalle kyllä. Mikä sun mielestä on tapahtuman arvo talkoolaisille?

00:23:17 Katja Nuuhkarinen: No talkoolainen lähtee tietysti tavoittelemaan, jokainen vähän omasta näkökulmastaan jotain, mutta veikkaan, että yksi suuri syy lähteä tapahtumaan mukaan on se yhteisöllisyyden kokeminen. Että saan olla osana jotakin suurempaa tapahtuman järjestämistä, porukkaa, ja nähdä se koko prosessi mahdollisesti alusta loppuun asti. Ja kokea sitten se onnistumisen tunne, että tätä minä olin toteuttamassa. Ja yleensä näitä ei toteuteta yksin, vaan siellä saattaa tutustua johonkin uuteen ihmiseen, tai löytää taas uusia linkkejä minkä kautta voi löytää polun johonkin muuhun tapahtumaan tai toimintaan. Tai semmoiseen, mikä tuntuu itsestä mielekkäältä. Ja mun mielestä ihmisellä on suuri tarve kuulua aina johonkin, että vaikka sen tapahtuman järjestämisen aikana ne arvot ei koko ajan sieltä korostuisi, mutta kun tietää, että tää on sitä arvopohjaa, niin se tuottaa mielihyvää, mutta että sitä kautta voi sitten lähteä siihen. Jos nyt puhutaan vaikka kirkollisesta toiminnasta, niin voi ajautua vaikka enemmänkin sitten sen kirkon toimintaan mukaan, kun huomaa, että se saattaakin sopia itselle.

00:24:40 Roosa Pirinen: Joo. Entä nyt on ollut vähän pinnalla semmoinen, että vaikka varsinkin pienempiin tapahtumiin, ja ehkä pienempien tuntemattomampien järjestöjen tai järjestöt eivät saa välttämättä niin paljon vapaaehtoisia mukaan, saattaa olla jopa pulaa

vapaaehtoisista. Olisiko sulla jotain vinkkejä, että miten löytää ihmisiä mukaan toimintaan?

00:25:02 Katja Nuuhkarinen: No itse olen huomannut vapaaehtoistoimintaan ihmisiä etsiessäni sen toimivan kaikista parhaiten, että kysyy suoraan. Sellaiset ilmoitukset missä haetaan ihmisiä, että tulisitko ja olisitko se sinä? Sieltä tulee aina jonkun verran ihmisiä mukaan. Ne toimii joillekin, mutta yleensä parhaiten toimii se, että joku joka tuntee jonkun kysyy suoraan. Ja ihminen yleensä on vähän sellainen arka lähtemään, jos ei tunne ketään, joka siellä on jo valmiiksi. Se helpottaa, että siellä on jo joku tuttu, jonka vanavedessä tulee toimintaan mukaan. Ja tietenkin sitten se, että jos on ollut toiminnassa mukana, niin se palaute siitä omasta panoksesta on aika tärkeää. Jos ei siitä saa mitään rakentavaa palautetta, eikä koe että mun osuudella oli nimittäin merkitystä, niin heikommin ehkä lähtee sitten toisen kerran. Ja tällä hetkellä varmaan on enemmän se ilmiö, että ei sitouduta kovin pitkäksi aikaa. Kylläkin on sellaisiakin vapaaehtoisia, jotka jaksaa vuosia ja vuosia tehdä vaikka lähimmäispalvelua. Käydä jonkun yksinäisen ihmisen luona juttelemassa säännöllisesti. Mutta oon huomannut, että kertaluontoisiin tapahtumiin on hieman helpompi saada osallistujia, kun sellaisiin pidempiin projekteihin.

Roosa Pirinen: Ehkä se onkin hyvä tiedostaa ja tuoda ilmi, että jos sä haluat lähteä mukaan vapaaehtoiseksi, niin se ei tarkoita sitä, että sun täytyy sitoutua kymmeniksi vuosiksi. Vaan sä voit tulla kokeilemaan. Se saattaa laskea kyllä sitä kynnystä, kun tehdään se selväksi, että tää ei nyt sitouta sua mihinkään. Se että on nyt pakotettuna täällä hirveän pitkään toimimassa. Sä saat käydä kokeilemassa, saat tulla vaikka päiväksi mukaan toimintaan. Tai muutamaksi tunniksi viikossa tai jotain tämmöistä. Se varmasti on kyllä hyvä tiedostaa sitten.

Katja Nuuhkarinen: Meillä on tässä Joensuun alueella seurakunnissa esimerkiksi semmoinen Apuristi-toiminta ja siihen ilmoittautuneet vapaaehtoiset on semmoisella kertaluontoisella periaatteella koko ajan mukana. Heille tarjotaan joku tehtävä, minkä joku ihminen on välittänyt meille. Esimerkiksi se voi olla vaikka pihamaa haravointia tai lampun laittamista kattoon. Tai ihan vaikka joku pieni ruuvaus tehtävä. Mutta ne on kertaluontoisia ja ne ei ole ammattitaitoa vaativia. Meiltä sitten tavoitellaan näitä Apuristi-vapaaehtoisia ja lähetetään kaikille. Sitten on katsottu, että kuka pystyisi juuri tuon hoitamaan, niin lähetään viesti ja on korostettu sitä vapaaehtoisille, että jos et pääse, niin vastaa ilman muuta ja ehdottomasti, että "en kiitos tällä kertaa, mutta tulen ehkä johonkin muuhun". Ja, että se on mahdollisimman semmoinen kevyt tapa tavallaan ottaa se tehtävä vastaan tai kieltäytyä sillä kertaa. Ja on huomattu, että se toimii todella hyvin. Ja silloin ihmiset mielellään tulee aina uudelleen tehtäviin mukaan, kun se on jatko vastuu on purettu siitä pois, että sun ei tarvi jos et sillä hetkellä pääse.

00:28:09 Roosa Pirinen: Saa niinku omasta halustaan tulla sitten kun tulee, että ei ole mikään semmoinen velvollisuus tulla.

00:28:14 Katja Nuuhkarinen: Niinpä. Ja sitten, että joihinkin tehtäviin voi tulla pareittain, että joku voi kokea, että mieluummin lähdän esimerkiksi jonkun ihmisen kotiin kahdestaan jonkun kanssa. Joku ei koe sitä omaksi, että menen yksin sinne. Niin sitten aika paljon me räätälöidään vapaaehtoistehtäviä silläkin lailla, että jos meille tulee joku ihminen kysymään, että mitä minä voisin tehdä, missä voisin olla avuksi. Niin sitten lähdetään sen ihmisen näköistä tehtävää kehittämään, että missä tosiaan tän ihmisen taidot olisi sekä meille hyödyksi, että hänelle itselleen, että hän pystyy kokemaan että sainpas käyttää taitoja jonkun hyödyksi. Plus sitten, että kyllähän niissä vapaaehtoistehtävissä taidot myös kehittyvät, että sosiaaliset taidot ja ylipäänsä rohkeus lähteä. Niin ja sitten tietysti joillekin, vaikka opiskelijoille, se voi olla ponnahduslauta jatkossa johonkin mahdolliseen työpaikkaan, jos tulee harjoittelemaan meille tai huomaa siinä sivussa, että voisi tehdä sitten vaikka vapaaehtoistyötäkin. Tutustua kenttään vähän laajemmin. Seurakunta antaa kyllä aika monenlaisia mahdollisuuksia, että joskus tässä mietittiin esimerkiksi semmoista viimeisimmäksi, että ihmisiä, jotka vaikka miettii, että voisivatko työllistyä johonkin tehtävään, mikä löytyy seurakunnan piiristä, niin voi tulla vaikka ensin vapaaehtoiseksi ja me otetaan mahdollisimman moneen työtehtävään. Vaikka tyyliin, mitä otetaan opiskelijoitakin harjoittelemaan, että voi nähdä sitä toimintakenttää ja sitten miettiä, että voisiko siitä löytyä joku vaikka kuntouttavan toiminnan työpaikka tai sellainen. Mihinkä voisi sitten sitoutua, kun on jo nähnyt mitä se oikeasti on se toiminta.

00:29:57 Roosa Pirinen: Joo toi on kyllä tosi hyvä pointti ja tosi tärkeitä asioita. Olisiko sulla vielä jotain mitä sä haluaisit sanoa vapaaehtoiseksi haluaville tai näille tapahtuman järjestäjille tai järjestötoiminnan koordinaattoreille?

Katja Nuuhkarinen: No esimerkiksi seurakunnat muutamia muita tahoja, jotka on mukana tässä vapaaehtoistyö.fi sivustolla. Elikkä netistä löytyy sellainen pohja, mihin muun muassa seurakunnat laittaa vapaaehtoistyön tehtäviä ja sitä kautta tehtävään ilmoittautuminen on aika helppoa. Itse ainakin käytän sitä aina kun mahdollista ja hyvin on tärpännyt vapaaehtoisten etsimisessä se sivusto, että toimii hyvin. Ja just se suora kontakti, että itsekkin lähtisin helpommin, jos multa tultaisiin suoraan kysymään niin vähintäänkin kertaluontoisiin tehtäviin ja yhteistyö. Mahdollisimman paljon kannattaa tehdä eri tahojen kanssa myös yhteistyötä tapahtumia järjestettäessä, koska sillä tavalla saa työvoimaa ja taloudellisia varoja sitten yhdistettyä tapahtumien järjestämiseksi.

00:31:00 Roosa Pirinen: Kyllä joo. Tosi hyviä asioita tuli mainittua nyt tässä. Kiitos tosi paljon, että tulit puhumaan tänne Katja. Ja hyvää päivänjatkoa sitten meidän kuuntelijoille.

Musiikkia

Smart Event Managers -hankkeen toiminnan mahdollistaa Euroopan sosiaalirahastolta, Etelä-Savon ELY-keskukselta ja Karelia-ammattikorkeakoululta saatu rahoitus. Hankkeen kesto on 1.5.2021–30.8.2023.

